

Державна молодіжна політика: історія формування, проблеми, перспективи

Алла Зінченко,

кандидат історичних наук,
заступник директора з наукової роботи
Державного інституту розвитку сім'ї та молоді

Бородін Є. І. Історія формування державної молодіжної політики в Україні (1991 – 2004 рр.): Монографія. – Д.: Герда, 2006. – 472 с.

Українська історіографія досліджень молодіжної проблематики збагатилася на ще одну солідну працю – монографію, присвячену проблемам формування державної молодіжної політики України у 1991 – 2004 роках. Книга є певним підсумком наукових напрацювань Є. Бородіна, який ретельно і послідовно вивчає процеси у цій сфері. Раніше вчений видав монографію „Держава і молодь: історія ювенального законодавства в Україні (середина 80-х – початок 90-х років ХХ ст.)”, а також збірник нормативно-правових актів „Державна молодіжна політика в Україні” за період 2001 – 2005 рр., словник термінів нормативно-правових актів „Державна молодіжна політика в Україні” (вийшло три видання, кожне з актуальними доповненнями), довідник термінів і понять законодавства „Державна молодіжна політика в Україні”. Є. Бородін неодмінний співавтор щорічної доповіді про становище молоді в Україні. В доробку вченого й десятки наукових статей з питань соціального становлення і розвитку молоді, державної молодіжної політики, молодіжного руху, освітянських проблем.

У новій монографії автор першим з дослідників цієї проблематики аналізує історичний процес формування державної молодіжної політики та роль політичних, громадських діячів і науковців у створенні національної моделі молодіжної політики в Україні.

Важливо, що Є. Бородін використовує у своїй праці широку джерельну базу – нормативно-правові документи, статистичні матеріали, результати наукових досліджень, інформаційно-аналітичні матеріали міністерств і відомств, офіційне листування органів державної влади і громадських

**Державна молодіжна політика:
історія формування, проблеми, перспективи**

Алла Зінченко

організацій, стенограми пленарних засідань Верховної Ради України, протоколи засідань Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту, відповідні рішення Кабінету Міністрів, виступи політичних і громадських діячів. Ретельне вивчення документів дало авторові можливість простежити процес формування державної молодіжної політики, так би мовити, „персоніфіковано”. Піддані науковому аналізу погляди та позиції відомих політиків і громадських діячів, керівників органів державної влади в процесі творення молодіжного законодавства, створенні та діяльності органів виконавчої влади і консультативно-дорадчих рад у сфері молодіжної політики дозволяють відтворити складний і часом суперечливий процес її становлення в контексті розвитку соціально-гуманітарної політики в Україні в досліджуваний період.

Логічною, на нашу думку, є і структурна побудова монографії, в окремих розділах якої аналізуються діяльність Президента України, парламенту і уряду щодо сприяння соціальному становленню молоді. Такий підхід дозволяє визначити основні фактори впливу на формування державної молодіжної політики.

Заслужують на увагу проведені автором дослідження щодо співвідношення ювенального законодавства із законодавством соціального та гуманітарного спрямування в Україні та аналіз процесу створення молодіжного законодавства з акцентуванням уваги не тільки на позитивних результатах, а й визначенням його суттєвих недоліків. Автор, зокрема, відтворює процес формування мережі управлінських структур та різних установ, які опікуються роботою з молоддю, вплив рішень влади на становище молоді, реакцію молодих громадян на дії державних органів тощо. Це обумовлює авторську позицію, покладену в основу розмислів щодо ролі державного управління в сучасних умовах. Керуючись таким методологічним посиленням, автор пропонує низку слушних рекомендацій стосовно оптимізації державного управління у сфері молодіжної політики.

Важливим висновком здійсненого наукового дослідження є теза про необхідність ретельного опрацювання механізму реалізації державної молодіжної політики, створення правових умов існування установ з роботи з молоддю, як, наприклад, центрів патріотичного виховання, інформаційної і технічної підтримки молодіжних організацій, правової допомоги молоді тощо та механізму підтримки молодіжного руху.

Результати дослідження є ґрунтовною базою не тільки для подальших наукових розвідок з питань історії формування і реалізації державної молодіжної політики, а й удосконалення чинного механізму її реалізації